

MONIKA RUBLOVSKA

Dzimusi 1928. gada 27. janvārī Daugavpils apriņķī

Mācības: Laizānu un Valmieras Kurlmēmo skolā, Raiņa vakarskolā

Darbs: LNS sistēmā (1951 — 1983) — Rīgas MRK, Rīgas biedrībā un klubā, kultūras centrā «Rītausma»

LNS biedre no 1949. gada

Sabiedriskie nopelni: Rīgas nodaļas priekšsēdētāja un valdes locekle; kultūras nama «Rītausma» valdes locekle un pensionāru kluba vadītāja; LNB plēnumu un kongresu dalībniece, aktīva pašdarbniece un jaunu tradīciju aizsācēja kultūras darbā

LNS Goda biedre no 1985. gada

Mirusi 2003. gada 16. oktobrī

Jaunu tradīciju kopēja

Monika Rublovskā (līdz 1984. gadam Caica) nāk no Preiļiem, no lielas un draudzīgas deviņu bērnu ģimenes. Agro bērniņu viņa atceras kā gaišu un saulainu, neskatoties uz to, ka visiem, arī mazākiem bērniem, vajadzēja iesaistīties lauku darbos gan savās mājās, gan ganu gaitās pie turīgiem saimniekiem, lai vasarā nopelnītu naudu skolas vajadzībām.

Skološanās — ar pārtraukumiem

Vispirms Monika sāka mācīties vietējā — Gailišu pamatskolā, bet tad slimības dēļ iestājās dzirdes zudums

un bija grūti sekot mācībām dzirdīgo skolā.

Skolas gaitas tika pārtrauktas un atjaunojās pēc diviem gadiem Laizānu skolā. Tur skolotāji ātri vien ievēroja spējīgo meiteni un ieteica viņai doties uz Valmieras skolu. Tas bija pareizs lēmums, jo 1951. gadā Monika Valmieras Kurlmēmo skolu beidza ar teicamām sekmēm un uzslavas rakstu.

Kur strādāt?

Tolaik daudziem nedzirdīgiem skolu absolventiem bija skaidrs: jādodas strādāt uz savu — nedzirdīgo uzņēmumu. Lielākais no tiem bija Rīgā, un to izvēlējās arī Monika, jo galvaspilsētā dzīvoja viņas radniece, pie kuras varēja apmesties.

1951. gada septembrī Monika sāka strādāt Rīgas mācību — ražošanas kombinātā par šuvēju, vēlāk — piegriezēju. Lieti noderēja skolā iegūtās zināšanas un prasmes darbmācības nodarbībās. Tomēr tas bija tikai maizesdarbs, izpildīts godīgi, centīgi un atbildīgi, taču ne sirds aicinājums. Brīvajā laikā iesaistoties pašdarbībā, deju kolektīva mēģinājumos un koncertos, Monika saprata, ka nedzirdīgo kultūras kopšana un attīstīšana ir tā īstā joma, kur viņa vispilnīgāk spētu īstenot savu sūtību, strādājot nedzirdīgo sabiedrības labā.

Piepildot savas sirds aicinājumu

Tāda izdevība radās pēc trim gadiem (1954), pārējot pārzines darbā Rīgas biedrības klubā Jāņa sētā 5. Monikai pašai ļoti patika dejot, un nu viņa varēja organizēt deju kolektīvu, iesaistot tajā arvien vairāk jauniešu. Atsaucība bija liela — dejojāji arvien biežāk priecēja skatītājus tematiskos un atpūtas pasākumos, koncertos.

Te jāatzīmē, ka pāris mēnešus pēc kluba vadītājas darba uzsākšanas Monika tika ievēlēta arī par Rīgas nodaļas priekšsēdētāju un šo pienākumu veica

sabiedriskā kārtā kopumā 14 gadus (1956 — 1968, 1978 — 1980).

Jauns izaicinājums

Līdztekus Monika rūpējās par visu citu pasākumu norisi un pašdarbības kolektīvu darbību. Īpaši darba apjoms pieauga, kad viņa pieņēma piedāvājumu strādāt par māksliniecisko vadītāju jaunuzceltajā kultūras namā «Rītausma» (1969). Tas bija ļoti plašs darbalauks: pašdarbības kolektīvu skaits vairojās (tautisko un rēvijas deju, drāmas, pantomīmas, daiļlasītāju), pieauga to dalībnieku sastāvs, kā arī dažādu koncertu, viesizrāžu izbraukumu, visāda veida uzstāšanos skaits.

Visur Monika paspēja būt, visu nokārtot un — nezaudēja savu radošo dzirksti un izdomu ikdienā pieaugošo darbu gūzmā. Tieši viņai radās ideja, ka jaunajā kultūras namā «Rītausma» nepieciešams arī aizsākt jaunu tradīciju veidošanu.

Un tā pirmoreiz kopā tika pulcināti jaunlaulātie un kāzu gadskārtu jubilāri, godināti nedzirdīgie ļaudis — dzīves apaļo gadskārtu jubilāri. Šie divi pasākumi notika katru gadu un ieguva lielu popularitāti nedzirdīgo sabiedrībā vairāku desmitu gadu garumā. Joprojām arī tagad Rīgas biedrība pulcina savus ļaudis — gadskārtu jubilārus ar ģimenēm tematiskā vakarā «Zelta briedumā». Šo tradīciju pārņēmušas arī citas LNS biedrības.

Bez tam Monikas veikumu pūrā ir daudz citu interesantu atpūtas un draudzības vakaru, tikšanos, svinīgu sarīkojumu un uzvedumu, kurus viņa vai nu organizēja pati, vai arī kuplināja ar savu pašdarbnieku līdzdalību.

Aizejot pelnītā atpūtā

Būdama nemitīgi aktīvā darbībā, Monika Rublovska nespēja mierīgi pavadīt laiku arī tad, kad bija nolēmusi doties pelnītā atpūtā — pensijā. Mājās jau

darba netrūka. Kopā ar dzīvesbiedru Jāni kopa mazo dārziņu, aprūpēja māju, ielu. Gāja ogot, sēņot, pēc tam meža bagātību konservēja, apgādājot arī radus un draugus, taču pietrūka savējo sabiedrības. Un viņa atkal kaut ko izdomāja.

Atkal rosībā

Tuvojoties Ziemassvētkiem, sapulcināja kopā Rīgas biedrības biedrus — pensionārus. Bija iecerēta tāda sirsnīga kopā sanāksšana, bet iznāca tā, ka atkal dzima jauna tradīcija, kuras krustmāti Moniku Rublovsku ievēlēja par pensionāru padomes priekšsēdētāju un turpmāko vecākās paaudzes ļaužu darbu un pasākumu vadītāju.

Kad LNS mītne tika pārcelta no Jāņa sētas 5 uz jauno vietu Elvīras ielā 19, tur bija paredzēts iekārtot arī LNS vēstures muzeju. Kas to varētu izdarīt? Un daudzas acis pievērsās Monikai Rublovskai. Viņa neatteicās arī šoreiz un kopā ar saviem brīvprātīgiem palīgiem A. Smonu un Ē. Cauni paveica arī šo darbu, kas paliek kā viņas — LNS Goda biedres ieguldījums un vērtība nākamajām paaudzēm. **B.A.**

